

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

نام آزمون: جغرافی پایه دهم رشته انسانی

تاریخ آزمون:

۱ ریزگردها چیست؟ محدوده جغرافیایی آن را بنویسید.

۲ مشکلات محیط زیستی مربوط به آب و هوا را نام ببرید.

۳ ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی را نام ببرید.

۴ یک جغرافی دان درباره علت آلودگی هوای کلان‌شهرها در ایران تحقیق می‌کند، با توجه به مراحل پژوهش در جغرافیا جدول داده‌شده را تکمیل کنید.

مراحل پژوهش	موضوع پژوهش: علت آلودگی هوا در کلان‌شهرهای ایران
بیان و طرح مسئله	
فرضیه‌سازی	
روش جمع‌آوری اطلاعات	
تجزیه و تحلیل	
نتیجه‌گیری و پیشنهاد	

۵ منظور از وارونگی دما چیست؟

۶ سه ضلع نواحی کوهستانی مرکزی ایران را بنویسید.

۷ عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به چند گونه است؟

۸ واژه جغرافیا برای اولین بار توسط چه شخصی مطرح گردید و او این علم را چگونه تعریف کرد؟

۹ به چه دلیل قدرت‌های جهانی در گذشته و امروز توجه خاصی به خلیج فارس داشته‌اند؟

۱۰ از نظر منابع انرژی، منطقه خلیج فارس چه جایگاهی در جهان دارد؟

۱۱ با توجه به متن داده‌شده، به سؤالات کلیدی جغرافیا پاسخ دهید.

«با شروع فصل تابستان، گردوخاک و غبار، بخش‌های وسیعی از کشور به‌خصوص مناطق جنوبی و غربی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر و توقف برنامه‌های تثبیت خاک، موجب افزایش ریزگردهای موجود در هوا و وقوع گردوغبار شده است. البته منشأ اصلی ریزگردها، کویرها و باتلاق‌های در حال خشک شدن کشور عراق است که خاک و شن‌های آن از طریق باد شمال به ایران می‌آید.»

۱۲ پژوهشگر جغرافیا در طرح سؤال چه نکاتی را باید رعایت کند؟

۱۳ درباره نقش سکونتگاه‌ها به چه نکاتی باید توجه شود؟

۱۴ نقش هر سکونتگاه بر چه اساسی تعیین می‌شود؟

۱۵ دشت‌ها در ایران به چند صورت شکل گرفته‌اند؟

۱۶ علل اهمیت تنگه هرمز چیست؟

۱۷ دسترسی به آب‌های آزاد چه امکاناتی برای کشورها فراهم می‌آورد؟

۱۸ مرزهای سیاسی چه نقشی دارند؟

۱۹ ارزش و نقش ارتباطی خلیج فارس از گذشته تا امروز چه تفاوتی کرده است؟

۲۰ به چه علت منطقه خلیج فارس دارای اهمیت خاصی می‌باشد؟

۲۱ چرا ایران از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است؟

۲۲ منظور از موقعیت نسبی چیست؟

۲۳ تنوع آب‌وهوایی در ایران چه نتایجی به‌همراه دارد؟

- ۲۴) گستردگی ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجهٔ نیمکرهٔ شمالی چه نتایجی به همراه دارد؟
- ۲۵) موقعیت ریاضی ایران را بنویسید.
- ۲۶) موقعیت جغرافیایی هر کشور از چند نظر قابل مطالعه است، آنها را بنویسید.
- ۲۷) منظور از موقعیت جغرافیایی هر پدیده چیست؟
- ۲۸) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.
- الف) سؤال «چطور» در جغرافیا به بررسی سیر پدیده می‌پردازد.
- ب) فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش و و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.
- پ) در روش پژوهشگر ناگزیر است به محیط بیرون برود.
- ۲۹) در صورتی که فرضیه یا فرضیه‌های یک پژوهشگر رد شود، به چه علت پژوهشگر نباید دل‌سرد شود و پژوهش خود را بیهوده پندارد؟
- ۳۰) مرحلهٔ آخر یک پژوهش جغرافیایی چیست و در این مرحله پژوهشگر به چه مواردی دست می‌یابد؟
- ۳۱) روش میدانی را به‌عنوان یکی از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در پژوهش‌های جغرافیایی توضیح دهید.
- ۳۲) فرضیه‌های پژوهشگر به چه عواملی بستگی دارد؟
- ۳۳) چرا فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؟
- ۳۴) سؤال «چطور» در علم جغرافیا دلالت بر چه مسئله‌ای دارد؟
- ۳۵) سؤال «چه موقع» و «چه کسانی» دلالت بر چه مسائلی دارد؟
- ۳۶) سؤال «چرا» در جغرافیا بر چه مسئله‌ای دلالت دارد؟
- ۳۷) سؤال «چه چیزی» به چه مسئله‌ای دلالت دارد؟
- ۳۸) سؤال «کجا» به چه مسئله‌ای دلالت دارد؟
- ۳۹) حل مشکل کاهش آب دریاچهٔ ارومیه نیاز به چه عواملی دارد؟
- ۴۰) دلایل اهمیت دریاچهٔ ارومیه چیست؟
- ۴۱) اهمیت دریای خزر به چه دلیلی می‌باشد؟
- ۴۲) حوضهٔ آبریز چیست؟
- ۴۳) انواع کانون‌های آبگیر را بنویسید.
- ۴۴) دو مورد از ویژگی‌های رودهای ایران را بنویسید.
- ۴۵) برای حل مشکلات محیط زیست کشور مدیران و برنامه‌ریزان چه اقداماتی باید به عمل آورند؟
- ۴۶) عوامل پیدایش ریزگردها را بنویسید.
- ۴۷) جغرافیای پزشکی چیست؟
- ۴۸) آگاهی از وضع آب‌وهوا چه تأثیری بر سوانح جاده‌ای دارد؟
- ۴۹) در گذشته مردم در ساخت ساختمان به چه چیزی توجه می‌کردند، نتیجهٔ آن چه بود؟
- ۵۰) دشت کویر به چه ناحیه‌ای می‌گویند؟
- ۵۱) شهرگریزی چیست؟
- ۵۲) مهم‌ترین عامل ایجاد نواحی خشک و بیابانی در جنوب کشور را نام برده، علت آن را بنویسید.
- ۵۳) پیامدهای رشد سریع جمعیت در ایران را بنویسید.
- ۵۴) علت به‌وجود آمدن بیابان‌ها در ایران چیست؟
- ۵۵) روستاهای پراکنده و متمرکز به چه نوع روستاهایی گفته می‌شود؟
- ۵۶) به چه دلیل کارشناسان، اقلیم کشور را به چهار ناحیهٔ مختلف تقسیم کرده‌اند؟
- ۵۷) مهم‌ترین داده‌های هواشناسی را نام ببرید.

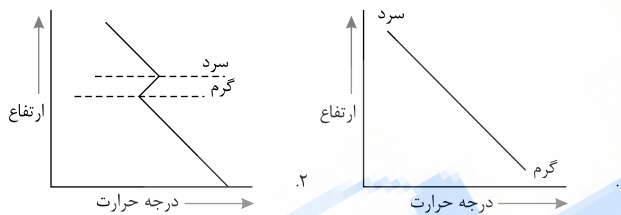

- ۵۸ مهم‌ترین عامل ریزش برف و باران متعلق به کدام توده هوایی است و در چه فصلی وارد کشور می‌شود؟
- ۵۹ روستا به چه محلی گفته می‌شود؟
- ۶۰ قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه در ایران را نام برده، ویژگی‌های آن را بنویسید.
- ۶۱ توده هوا را تعریف کنید.
- ۶۲ جهت کوهستان‌ها در ایران چه تأثیری بر بارش‌های جوی دارد؟
- ۶۳ از دیدگاه دانش جغرافیا، سکونتگاه را تعریف کنید.
- ۶۴ به چه دلیل اختلاف دما در نواحی داخلی کشور بیشتر از سواحل شمالی و جنوبی کشور است؟
- ۶۵ عرض جغرافیایی چه تأثیری بر آب و هوای ایران دارد؟
- ۶۶ علت‌های گوناگونی آب و هوا در ایران چیست؟
- ۶۷ خدمات را تعریف کنید.
- ۶۸ کدام استان‌های کشور در بخش معدن بیشترین شاغلان را دارند؟
- ۶۹ صنایع ماشینی شامل چه صنایعی می‌گردد؟
- ۷۰ صنایع دستی به چه نوع صنایعی گفته می‌شود؟
- ۷۱ بخش صنعت در چه مواردی سهم قابل‌توجهی دارد؟
- ۷۲ صنعت شامل چه فعالیت‌هایی می‌شود؟
- ۷۳ صنایع غذایی دامی در چه بخشی از اقتصاد کشور نقش مهمی دارد؟
- ۷۴ تولید محصولات دامی باعث رونق چه بخشی از صنایع شده است؟
- ۷۵ چه عاملی باعث رشد بخش اقتصادی دامداری در ایران گردیده است؟
- ۷۶ چه عاملی باعث گردیده وضع مناسبی در ایران برای پرورش انواع دام فراهم گردد؟
- ۷۷ مزایای کشت گلخانه‌ای را بنویسید.
- ۷۸ به چه دلیل امروزه توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به باغداری با روش مدرن تغییر یابد؟
- ۷۹ مشکلات تولیدات زراعی در کشور را بنویسید.
- ۸۰ چه عاملی موقعیت مناسبی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است؟
- ۸۱ به چه دلیل کشاورزی، نقش بسیار مهمی در اقتصاد کشور دارد؟
- ۸۲ راه‌حل مناسب برای رسیدن به توسعه پایدار در ایران چیست؟
- ۸۳ مهم‌ترین ارزش اقتصادی جلگه‌ها چیست؟
- ۸۴ ناهمواری‌های مرکزی ایران به چند نوع تقسیم می‌شود. آنها را بنویسید.
- ۸۵ چه عواملی کوهستان البرز را به شکل ناپایدار درآورده است؟
- ۸۶ محدوده منطقه کوهستانی البرز را بنویسید.
- ۸۷ عوامل تغییر شکل ناهمواری‌های ایران چه بوده است؟
- ۸۸ ناهمواری‌های ایران در چه دوران زمین‌شناسی به‌وجود آمده‌اند؟
- ۸۹ نقش ناهمواری‌ها از نظر تاریخی چه بوده است؟
- ۹۰ متخصصان، مهاجرت از ابتدای قرن بیستم را به چند شکل بیان کرده‌اند، آنها را بنویسید.
- ۹۱ چرا نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی برود؟
- ۹۲ در ۸۰ سال اخیر چه عواملی باعث افزایش سریع جمعیت در ایران شده است؟
- ۹۳ از هرم سنی و جنسی برای چه نوع برنامه‌هایی استفاده می‌کنیم؟
- ۹۴ هرم سنی چه کمکی به برنامه‌ریزان می‌کند؟

- ۹۵ رشد طبیعی جمعیت چیست؟
- ۹۶ عوامل انسانی اثر گذار بر پراکندگی جمعیت را بنویسید.
- ۹۷ بخش و دهستان را تعریف کنید؟
- ۹۸ منظور از پردازش در پژوهش‌های جغرافیایی چیست؟
- ۹۹ فرضیه‌های پژوهشگر به چه عواملی بستگی دارد؟
- ۱۰۰ محیط‌های طبیعی چگونه به محیط‌های جغرافیایی تبدیل می‌شوند؟
- ۱۰۱ ناهمواری‌های مریخی را توضیح دهید.
- ۱۰۲ شکل هر یک از شهرهای زیر را بنویسید.
۱. همدان ۲. اصفهان ۳. بندرعباس ۴. کرمان
- ۱۰۳ به خلیج‌های کوچک سواحل خلیج فارس می‌گویند.
- ۱۰۴ چه عاملی سبب شده است که منطقه خلیج فارس یکی از کانون‌های ثروتمند جهان تبدیل شود؟
- ۱۰۵ دو عامل اصلی در علم جغرافیا چیست؟
- ۱۰۶ گزینه نادرست را انتخاب کنید.
- الف. اراتوستن واضع واژه جغرافیا است - «مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان»، تعریف جغرافیا از دیدگاه اوست.
- ب. اراتوستن دانشمند یونانی است که جغرافیا را ترکیبی از دو واژه زمین و ترسیم می‌داند.
- پ. اراتوستن واضع علم جغرافیا است - جغرافیا با کمک سایر علوم سوالات خود را مطرح می‌کند.
- ت. جغرافیا، علوم طبیعی و انسانی را با یکدیگر پیوند می‌زند - *Geography* به معنای ترسیم زمین است.
- ۱۰۷ کانون آبگیر دائمی بیش از میلی‌متر بارش دریافت می‌کند.
- ۱۰۸ مزیت ساماندهی فعالیت‌های انسانی بر اساس توانمندی‌های محیطی را بنویسید.
- ۱۰۹ توسعه پایدار را تعریف کنید.
- ۱۱۰ چهار مورد از مزایای گردشگری را بنویسید.
- ۱۱۱ کدام گروه از جمعیت کشور، کمترین جمعیت را به خود اختصاص داده است؟
- ۱۱۲ صنایع بزرگ کشور را نام برید.
- ۱۱۳ کدام مورد در ارتباط با بخش خدمات نادرست است؟
- الف. صنعت گردشگری جزء فعالیت‌های خدماتی است.
- ب. تکامل بخش‌های صنعت و کشاورزی به بخش خدمات بستگی دارد.
- پ. تاکسیرانی جزء صنایع خودروسازی است.
- ت. علوم پزشکی از بخش‌های خدماتی کشور است.
- ۱۱۴ فرش ایرانی به دلیل و دارای شهرت جهانی است.
- ۱۱۵ ایران از نظر جاذبه‌های طبیعی در رتبه و از نظر جاذبه‌های تاریخی در رتبه قرار دارد.
- ۱۱۶ مهاجرت معکوس با چه هدفی صورت می‌گیرد؟ بیان کنید.
- ۱۱۷ چرا دامپرووری از دیرباز در ایران رایج بوده است؟
- ۱۱۸ سکونتگاه‌های روستایی ایران به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ نام ببرید.
- ۱۱۹ جدول زیر را کامل کنید.

نوع زندگی	جمعیت	معیشت	روابط اجتماعی	خدمات و تسهیلات
شهری	زیاد	۱.	۲.	۳.
روستایی	۴.	کشاورزی	۵.	۶.
عشایری	۷.	۸.	اجتماعی و قبیله‌ای	۹.

- ۱۲۰ در این ملاک تشخیص شهر از روستا است.
- ۱۲۱ مجموعه چند روستا، یک را تشکیل می‌دهد.
- ۱۲۲ تقسیمات سرزمینی ایران در دوره ساسانی به ترتیب شامل ، ، و بود.
- ۱۲۳ سیاست‌های کنترل جمعیت طی سال‌های اخیر چه پیامدهایی داشته است؟
- ۱۲۴ گروه سنی ۴۹ - ۱۵ چه مزایا و محدودیت‌هایی برای کشور دارد؟
- ۱۲۵ عوامل مؤثر بر پدیده مهاجرت را نام ببرید.
- ۱۲۶ کهنسالی و سالمندی مانع اصلی بر سر راه جامعه خواهد بود.
- ۱۲۷ علاوه بر افزایش زاد و ولد عامل نیز بر رشد جمعیت مؤثر است.
- ۱۲۸ در ارتباط با قنات، گزینه صحیح را انتخاب کنید.
- الف) مادرچاه، محل جمع‌آوری و توزیع آب است.
- ب) قنات‌ها در فصول گرم، قابل استفاده هستند.
- پ) قدیمی‌ترین قنات ایران در استان یزد است.
- ت) قدیمی‌ترین قنات ایران در قصبه گناباد استان کرمان است.
- ۱۲۹ آب موجود در ایران از طریق تأمین می‌شود.
- ۱۳۰ بیشترین مصرف آب در ایران به ترتیب شامل بخش‌های ، و است.
- ۱۳۱ پنج مورد از راه‌های مقابله با ریزگردها را بنویسید.
- ۱۳۲ کدامیک از اشکال زیر، وارونگی و کدامیک شرایط عادی هوا را نشان می‌دهند؟

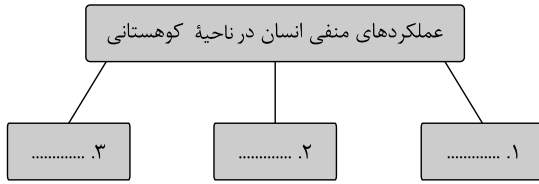
- ۱۳۳ اصطلاح به حالت آبی و زودگذر جو گفته می‌شود.
- ۱۳۴ عوامل انسانی مؤثر بر تغییر شکل دشت‌های ایران را بنویسید.
- ۱۳۵ کدامیک از علل پیدایش جلگه‌ها نیست؟
- الف) ساختمان زمین ب) مقاومت سنگ ب) عمق آب ت) انحلال آهک
- ۱۳۶ مهم‌ترین عامل طغیان رودها در رشته‌کوه‌های زاگرس است.
- ۱۳۷ مهم‌ترین عامل مؤثر بر پراکندگی جمعیت ایران است.
- ۱۳۸ مزیت‌های مرزهای آبی شمال و جنوب ایران را بنویسید.
- ۱۳۹ مزیت دسترسی یک کشور به آب‌های آزاد را بنویسید.
- ۱۴۰ محل قرارگیری هر پدیده نسبت به پدیده دیگر را می‌گویند.
- ۱۴۱ آیا رد فرضیه به معنای شکست پژوهشگر است؟ چرا؟
- ۱۴۲ روش‌های مستقیم جمع‌آوری اطلاعات جغرافیایی را بنویسید.
- ۱۴۳ سؤالات اساسی در مطالعات جغرافیایی کدامند؟ نام ببرید.
- ۱۴۴ گزینه نادرست را انتخاب کنید.
- الف. پردازش داده‌ها گام چهارم از مراحل پژوهش جغرافیایی است.
- ب. در گام چهارم، پژوهشگر، پاسخ مسئله خود را پیدا می‌کند.
- پ. پردازش داده‌ها، حذف اطلاعات غیرضروری است.
- ت. در گام چهارم، از روش‌های آماری برای تحلیل اطلاعات بهره می‌گیرند.

۱۴۵ حساس‌ترین مرحله پژوهش جغرافیایی است.

۱۴۶ چرا انسان، محیط را تغییر می‌دهد و محیط جغرافیایی چگونه شکل می‌گیرد؟

۱۴۷ انسان در طول تاریخ، تلاش کرده است تا با استفاده از وضع زندگی خود را بهبود ببخشد.

۱۴۸ نمودار زیر را کامل کنید.

۱۴۹ متن زیر را مطالعه کنید و به سؤالات کلیدی جغرافیا پاسخ دهید.

«توفان عصر یکشنبه ۲۸ تیر ماه ۱۳۹۴»

توفان در کن و سولقان تاکنون ۲۰ کشته برجا گذاشته است. بر اثر این بارندگی و سیل، بخشی از کوه‌های سمت امامزاده داوود ریزش کرده است. تعدادی از درختان شکسته و به همراه مقداری سنگ، حرکت کرده و در مسیر پل کیگا قرار گرفته که تعدادی از شهروندان جان خود را از دست داده‌اند. ده کارگر چینی در پل سنگان، آزاد راه تهران - کرج نیز در میان کشته‌شدگان هستند.

الف کجا؟

ب چه چیز؟

پ چرا؟

ت کی (چه وقت)؟

ث چه کسانی؟

ج چگونه؟

۱۵۰ در ارتباط با دریاچه ارومیه به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف نام‌های دیگر این دریاچه را بنویسید.

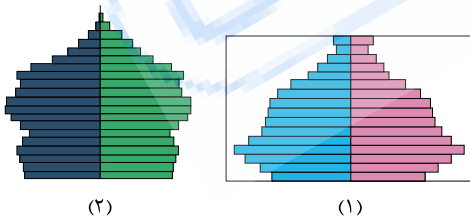
ب آب دریاچه چگونه تأمین می‌شود؟

پ عمیق‌ترین بخش دریاچه در چه جهتی واقع شده است؟

ت مهم‌ترین جزایر آن را بنویسید.

ث تنها موجود زنده دریاچه در گذشته بوده است.

۱۵۱ به کمک هرم‌های سنی مقابل به سؤالات پاسخ دهید.

الف میزان رشد موالید در کدام کشور بیشتر است؟

ب کدام کشور افراد سالمند بیشتری دارد؟

پ کدام کشور جمعیت فعال اقتصادی بیشتری دارد؟

۱۵۲ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف از نظر نظام اداری، استان، تابع کشور است.

ب ده، کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است.

۱۵۳ درستی یا نادرستی عبارات زیر را تعیین کنید.

الف قلّه سبلان، دومین قلّه مرتفع ایران است.

ب دمای هوا در ایران از جنوب به شمال سردتر می‌شود.

پاسخنامه تشریحی

- ۱ ریزگردها بیشتر شامل گردوغباری است که وارد هوا می‌شود. محدوده جغرافیایی آنها کشورهای ایران، عراق، ترکیه، کویت و عربستان هستند.
- ۲ ۱- آلودگی هوا ۲- بیابان‌زایی ۳- خشکسالی ۴- افزایش دما
- ۳ ۱- پرسش‌نامه ۲- مصاحبه ۳- مشاهده
- ۴ بیان و طرح مسئله: چه عواملی موجب آلودگی کلان‌شهرها شده است.
فرضیه‌سازی: ترافیک، تعداد بسیار زیاد وسایل نقلیه شخصی، فعالیت کارخانه‌ها و واحدهای صنعتی موجب آلودگی شده است.
روش جمع‌آوری اطلاعات: روش کتابخانه‌ای مانند آمار، اسناد و کتاب و روش میدانی مانند پرسشنامه.
تجزیه و تحلیل: اطلاعات جمع‌آوری شده تحلیل می‌شود.
نتیجه‌گیری و پیشنهاد: فرضیه‌ها مثلاً تأیید می‌شود و می‌توان پیشنهادهای زیر را ارائه نمود:
۱- فعالیت کارخانه‌های صنعتی محدود شود.
۲- وسایل نقلیه عمومی گسترش یابد.
- ۵ هر گاه ما با افزایش ارتفاع به‌جای کاهش دما با افزایش دما روبه‌رو شدیم به این حالت، وارونگی دما می‌گوییم.
- ۶ سه نقطه کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنه آوج در همدان و قله کوه یزمان یا خضرزنده در سیستان و بلوچستان
- ۷ به دو گونه:
۱- درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
۲- نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها
- ۸ واژه جغرافیا برای اولین بار توسط اراتوستن مطرح شد و او جغرافیا را «مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه انسان، تعریف کرد.
- ۹ زیرا تسلط بر تمام یا هر یک از موارد ارزش‌های منطقه خلیج فارس، موازنه راهبردی و قدرت را در جهان تغییر می‌دهد.
- ۱۰ بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان، ذخایر باارزشی دارد، زیرا حدود ۶۶ درصد ذخایر نفت جهان و ۲۸ درصد ذخایر گاز طبیعی را در خود جای داده است.
- ۱۱ الف) کجا: بخش وسیعی از کشور به‌خصوص غرب و جنوب
ب) چه چیز: وجود گردوغبار و ریزگردها بیش از حد مجاز
پ) چرا: به علت خشکسالی و توقف برنامه‌های تثبیت خاک
ت) چه موقع: فصل تابستان
ث) چه کسی: دولت‌های ایران و عراق
ج) چگونه: قطع درختان و از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها و واحه‌ها
- ۱۲ ۱- بهتر است صورت مسئله به شکل سؤال نوشته شود.
۲- از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود.
- ۱۳ ۱- امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
۲- نقش سکونتگاه در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود.
۳- ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.
- ۱۴ نقش هر سکونتگاه بر اساس وضع جغرافیایی آن، اعم از انسان یا طبیعی تعیین می‌شود، به‌طورمثال شهرهای مشهد و قم به دلیل وجود زیارتگاه، نقش مذهبی و زیارتگاهی دارند.
- ۱۵ به دو صورت: یکی به‌علت عوامل فرسایشی مانند باد و باران که ناهمواری‌ها را مسطح کرده است و دیگری مواد حاصل از فرسایش بین کوه‌ها رسوب کرده و سطح همواری را به‌وجود آورده است.
- ۱۶ این تنگه به‌سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، مهم‌ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.
- ۱۷ دسترسی به آب‌های آزاد برای هر کشوری، افزون بر امکان دسترسی و ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی و سوخت‌های فسیلی را نیز فراهم می‌کند.
- ۱۸ مرز، مهم‌ترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور همسایه است و نشان می‌دهد سرزمین یک کشور تا کجا امتداد دارد.
- ۱۹ ارزش و نقش ارتباطی سه قاره اروپا، آفریقا و آسیا که در گذشته اهمیت داشته و اکنون به‌عنوان حلقه‌ای از زنجیره حمل‌ونقل کالا و نفت، اهمیت خود را حفظ کرده است.
- ۲۰ ۱- این منطقه حلقه اتصال آفریقا، اروپا و آسیا در گذشته بوده و امروزه زنجیره حمل‌ونقل کالا و نفت در این منطقه می‌باشد.
۲- بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان، در این منطقه می‌باشد.
۳- درآمد و دلارهای ناشی از صدور نفت، باعث ثروتمند شدن کشورهای این منطقه و از سوی دیگر، این منطقه را به بازار مصرف بزرگ، تبدیل کرده است.
۴- این منطقه ارزش فرهنگی و سیاسی دارد و قلب جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام است.
- ۲۱ زیرا در مجاورت خلیج فارس و تنگه هرمز قرار گرفته و این منطقه دارای اهمیت خاصی است.
- ۲۲ محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است.
- ۲۳ ۱- بر نوع تولیدات کشاورزی، ۲- محیط زیست، ۳- پیشرفت کشور تأثیر دارد.

- ۲۴) گستردگی کشور ما در این عرض‌ها به تنوع آب‌وهوا در آن منجر شده است و این تنوع آب‌وهوایی بر نوع تولیدات کشاورزی، محیط زیست و در نهایت، پیشرفت کشور ما مؤثر است.
- ۲۵) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی قرار گرفته است.
- ۲۶) ۱- موقعیت ریاضی ۲- موقعیت نسبی
- ۲۷) محل قرار گرفتن هر پدیده در سطح کره زمین، موقعیت جغرافیایی آن پدیده است.
- ۲۸) الف) تکوین یا تحول ب) تجربیات پ) میدانی
- ۲۹) زیرا این پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده‌اند پاسخ می‌دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.
- ۳۰) در مرحله آخر، پژوهشگر با تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد. او ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد.
- ۳۱) پژوهشگر در این روش برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به محیط بیرون برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان موردنظر و مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد.
- ۳۲) فرضیه‌های پژوهشگر ۱- میزان دانش ۲- تجربیات ۳- سوابق پژوهشی در دسترس او، بستگی دارد.
- ۳۳) زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی جهت می‌دهد که قرار است انجام شود.
- ۳۴) سؤال «چطور» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.
- ۳۵) سؤال «چه موقع»، بر روند زمانی موضوعات می‌پردازد و سؤال «چه کسانی»، انسان و روابط متقابل او را با محیط، مورد توجه قرار می‌دهد.
- ۳۶) سؤال «چرا»، به علت وقوع پدیده می‌پردازد.
- ۳۷) سؤال «چه چیزی»، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.
- ۳۸) سؤال «کجا»، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد.
- ۳۹) حل آن، هم نیاز به زمان دارد و هم عوامل خشکی دریاچه باید برطرف شود.
- ۴۰) ۱- وجود جزایر متعدد در آن، که محل سکونت انواع پرندگان می‌باشد. ۲- وجود املاح و رسوبات در اطراف دریاچه که کاربرد درمانی دارد. ۳- آب دریاچه باعث اعتدال آب‌وهوای منطقه شده است.
- ۴۱) ۱- تجارت دریایی ۲- بهره برداری از منابع نفت ۳- ویژگی‌های خاص محیط زیست ۴- گردشگری ۵- صید ماهی
- ۴۲) به محدوده‌ای گفته می‌شود که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت می‌کند.
- ۴۳) ۱) کانون آبگیر دائمی به کانونی می‌گویند که ۸ ماه از سال ۵۰۰ میلی‌متر بارندگی دارد.
- ۲) کانون فصلی به کانون‌هایی می‌گویند که در فصل سرما، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کند.
- ۳) در مناطق خشک، گاهی بارندگی کوتاه و اتفاقی رخ می‌دهد. به این نوع کانون‌ها، کانون‌های اتفاقی می‌گویند.
- ۴۴) ۱) در ایران بیشتر بارش در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار رخ می‌دهد. به این دلیل، هرچه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.
- ۲) با توجه به شکل ناهمواری‌ها هرچه از غرب به شرق می‌رویم، مقدار آب کم می‌شود.
- ۳) رودهایی که از کوهستان‌های بلند برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند.
- ۴) رودهای مناطق خشک، از نوع طفیانی، تصادفی و اتفاقی هستند و مقدار آب آنها در سال‌های مختلف، متفاوت است.
- ۴۵) باید به بعد مکانی تصمیم‌گیری‌های خود توجه جدی کنند و در حفظ منابع طبیعی و ملی کشور تلاش کنند.
- ۴۶) ۱- کاهش ریزش‌های جوی ۲- خشک شدن باتلاق ۳- مدیریت ضعیف منابع آب
- ۴۷) شاخه‌ای از علم جغرافیا است که در زمینه‌ی پراکندگی تأثیرات عوامل محیطی بر سلامت انسان مطالعه می‌کند.
- ۴۸) در صورت آگاهی از وضع آب‌وهوا می‌توان خسارات سوانح جاده‌ای را کاهش داد. مانند اطلاع داشتن از برف سنگین، سقوط بهمین و وقوع سیل و یخبندان
- ۴۹) به اثر اقلیم و محیط توجه می‌کردند. به همین دلیل در داخل خانه‌هایشان دارای آسایش بودند و انرژی کمتری مصرف می‌کردند.
- ۵۰) کویر، بخشی از بیابان است که به نمکزارهای پف‌کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید عامل اصلی شکل‌گیری آنهاست.
- ۵۱) با توجه مشکلات شهرهای بزرگ مانند آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب اجتماعی، حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها آغاز شده است این پدیده را "شهرگریزی یا مهاجرت معکوس" می‌گویند.
- ۵۲) مهم‌ترین عامل، پرفشار جنب حاره‌ای است. این مرکز به جهت جلوگیری از صعود هوای مرطوب، باعث کاهش باران و ایجاد بیابان‌ها در کشور می‌شود.
- ۵۳) رشد سریع جمعیت از یک سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل روستایی به شهر (تاسیس شهرداری)، تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.
- ۵۴) عواملی مانند: ۱- پرفشار جنب حاره‌ای ۲- جهت کوه ۳- دوری و نزدیکی به دریاها
- ۵۵) در روستاهای پراکنده، خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارد و زمین‌های زراعی در اطراف خانه‌ها قرار دارد.
- روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود است. خانه‌ها به صورت متمرکز و زمین‌های زراعی در خارج از روستاها قرار دارد.
- ۵۶) به دلیل اینکه میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوا در نقاط مختلف کشور یکسان نیست.
- ۵۷) ۱- دما ۲- بارش ۳- فشار هوا
- ۵۸) توده‌ه‌ای مرطوب غربی که در دوره سرد سال وارد کشور می‌شود.
- ۵۹) روستا، محلی است که فعالیت اغلب ساکنان آن به زمین وابسته است و بیشتر روستاییان به کشاورزی و دامداری اشتغال دارند.
- ۶۰) قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه، سکونتگاه عشایری است. در این شیوه زندگی، سکونت و یک‌جانشینی دائمی دیده نمی‌شود. عشایر زندگی اجتماعی قبیله‌ای دارند و از ایل و طایفه تشکیل شده‌اند.

- ۶۱) حجم بزرگی از هوا است که ویژگی فیزیکی آن مانند دما و رطوبت در سطح افقی تقریباً همسان است.
- ۶۲) به جهت شکل قرارگیری ارتفاعات البرز و زاگرس، بارش‌های جوی در دامنه‌های شمالی البرز و دامنه‌های غربی زاگرس بیشتر است.
- ۶۳) از دیدگاه دانش جغرافیا، سکونتگاه محلی است از مجموعه مسکن که عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری آن نقش دارند.
- ۶۴) به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت
- ۶۵) در عرض کم جغرافیایی به جهت این‌که آفتاب عمودتر می‌تابد، هوا گرم‌تر و در جهت شمال کشور به جهت این‌که در عرض‌های بالاتر قرار می‌گیرد و آفتاب مایل‌تر می‌تابد شهرها و روستاها سردتر هستند.
- ۶۶) ۱- موقعیت جغرافیایی ۲- ارتفاع و جهت کوهستان‌ها ۳- توده‌های هوا
- ۶۷) زنجیره فعالیت‌های مالی، مدیریتی، بهداشتی، آموزشی و... که به‌طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولیدات کشور مؤثرند.
- ۶۸) استان‌های یزد، کرمان و اصفهان
- ۶۹) صنایع نفت و گاز، پتروشیمی، فلزات اساسی، خودروسازی، ماشین‌سازی و صنایع شیمیایی و صنایع غذایی
- ۷۰) به صنایعی که عمدتاً با استفاده از مواد اولیه بومی و با ابزار ساده و ذوق هنری صنعتگر تولید می‌شود.
- ۷۱) تجارت، تحقیق، توسعه، بهره‌وری
- ۷۲) صنعت شامل مجموعه فعالیت‌هایی می‌شود که به تغییر شکل فیزیکی و شیمیایی مواد مختلف و تبدیل آنها به محصولات جدید منجر می‌شود.
- ۷۳) ۱- اقتصاد غذایی
- ۲- اشتغال
- ۳- تولید ناخالص داخلی
- ۴- امنیت غذایی
- ۵- صادرات کشور
- ۷۴) رونق صنایع غذایی
- ۷۵) ۱- رشد صنایع تبدیلی
- ۲- وجود نیروی انسانی ماهر و متخصص
- ۳- استفاده از روش‌های علمی
- ۷۶) ۱- گستردگی زیاد در عرض جغرافیا
- ۲- وجود گونه‌های متنوع دامی
- ۳- تنوع اقلیمی
- ۴- تنوع گونه‌های گیاهی
- ۷۷) ۱- کاهش مصرف آب
- ۲- تولید در همه‌جا و در طول سال
- ۳- کنترل بهتر وضعیت کشت
- ۷۸) به دلیل مشکل کاهش منابع آبی کشور
- ۷۹) ۱- محدودیت آب و خاک
- ۲- بهره‌وری کم
- ۳- وجود آفات و خسارات طبیعی
- ۴- نوسانات آب و هوایی
- ۵- بی‌ثباتی در قیمت محصولات
- ۸۰) تنوع وضعیت آب و هوایی در ایران
- ۸۱) ۱- به جهت تامین مواد غذایی سالم
- ۲- خودکفایی
- ۳- ایجاد اشتغال
- ۴- بهره‌برداری صحیح از آب و خاک
- ۸۲) شناخت توان جغرافیایی و درک صحیح ظرفیت‌های محیطی ایران
- ۸۳) جلگه‌ها بهترین مکان‌های کشاورزی کشورمان هستند. در جلگه جنوبی امکانات حمل و نقل، صید ماهی، در جلگه‌های شمال حمل و نقل و صید ماهیان خاویار، منابع و ذخایر غنی زغال‌سنگ، نفت و گاز وجود دارد.
- ۸۴) ناهمواری‌های این منطقه به دو نوع است: الف) بخش کوه‌های چین‌خورده که به آنها کوه‌های مرکزی گفته می‌شود. ب) توده‌های نفوذی آذرین که به آنها کوه‌های منفرد مرکزی می‌گویند.
- ۸۵) ۱- گسترش شهرهای پرونق اقتصادی مانند تهران و کرج
- ۲- احداث جاده‌های ارتباطی
- ۳- احداث سد‌ها و هدایت رودخانه‌ها
- ۴- گسترش فعالیت‌های کشاورزی
- ۵- بهره‌برداری از معادن فراوان البرز

- ۸۶) کوه‌های البرز از تنگه منجیل شروع و در امتداد غربی - شرقی تا کوه شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و گردنه خوش بیلاق ادامه دارد.
- ۸۷) عوامل طبیعی مانند آب روان، باد و اختلاف دما به همراه عملکرد انسان در محیط
- ۸۸) ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران‌های اول تا سوم پدیده آمده‌اند و شکل امروزی آنها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی سنوزوئیک مربوط می‌شود.
- ۸۹) این ناهمواری‌ها گاه در طول تاریخ؛ مانع ورود مهاجمان به سرزمین ما شده، علاوه بر آن در تشکیل اجتماعات انسانی و نوع زندگی مردم بسیار تاثیرگذار بوده است.
- ۹۰) ۱- مهاجرت روستاییان به شهر ۲- مهاجرت گروهی بر اساس تصمیمات سیاسی انجام می‌شود. ۳- مهاجرتی که افراد از یک کشور به کشور دیگر جابه‌جا می‌شوند.
- ۹۱) زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.
- ۹۲) ۱- گسترش بهداشت و واکسیناسیون ۲- لوله‌کشی و بهبود آب آشامیدنی ۳- رونق صادرات نفت ۴- واردات مواد غذایی
- ۹۳) برای ۱- تحقق برنامه‌های تأمین اجتماعی، ۲- بهبود وضعیت سالمندان، ۳- ارتقای سلامت جامعه، ۴- تأمین شغل برای حال و آینده، ۵- ایجاد فرصت‌های تحصیلی، تفریحی و رفاهی برای جوانان، ۶- امنیت ملی، ۷- جلوگیری از پیری جمعیتی. (سه مورد کافی است).
- ۹۴) هرم سنی کمکی می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت کشورها آشنا شویم و از آن برای برنامه‌ریزی استفاده کنیم.
- ۹۵) نسبت زادوولد به مرگ‌ومیر در یک کشور اگر بر کل جمعیت تقسیم شود و در ۱۰۰ ضرب شود، رشد طبیعی گویند.
- ۹۶) ۱- پیشینه و سابقه تاریخی ۲- سرمایه و فناوری ۳- حمل و نقل و ارتباطات
- ۴- ایجاد مراکز رفاهی
- ۹۷) بخش از به هم پیوستن چند دهستان به وجود می‌آید و توسط بخشدار اداره می‌شود.
- دهستان از به هم پیوستن چند روستا، مزرعه و مکان به وجود می‌آید و توسط دهمدار اداره می‌شود.
- ۹۸) پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات.
- ۹۹) به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی پژوهشگر بستگی دارد.
- ۱۰۰) انسان‌ها برای رفع نیاز خود، به تغییر محیط طبیعی دست می‌زنند و در نتیجه محیط طبیعی را به محیط جغرافیایی تبدیل می‌کنند.
- ۱۰۱) رشته‌کوه‌های فرسوده و کم‌ارتفاعی در جنوب استان سیستان و بلوچستان که فرسایش، شکل‌های غریب و زیبایی با دره‌ها و چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که ناهمواری مریخی نام دارند.
- ۱۰۲) ۱. همدان = شعاعی، ۲. اصفهان = شطرنجی ۳. بندرعباس = خطی ۴. کرمان = شعاعی
- ۱۰۳) خور
- ۱۰۴) درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام
- ۱۰۵) انسان و محیط
- ۱۰۶) گزینه «ب»، واژه جغرافیا برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد.
- ۱۰۷) ۵۰۰
- ۱۰۸) ساماندهی فعالیت‌های انسانی بر اساس توانمندی‌های محیطی می‌تواند از صدمات ناشی از بهره‌گیری انسان از محیط بکاهد و زمینه‌های رسیدن به توسعه پایدار را فراهم کند.
- ۱۰۹) این مفهوم به معنای تأمین نیازهای امروز، بدون کاستن از توانمندی‌های نسل‌های آینده است.
- ۱۱۰) ۱. وابستگی به منابع کشور را کم می‌کند، ۲. سبب ایجاد اشتغال می‌شود، ۳. توسعه و رونق اقتصادی، ۴. ارتباط جهانی سازنده را افزایش می‌دهد.
- ۱۱۱) جمعیت عشایری
- ۱۱۲) پتروشیمی - فلزات - خودروسازی
- ۱۱۳) گزینه «ب»، تاکسیرانی جزء فعالیت‌های خدماتی است.
- ۱۱۴) بافت و نقش و نگار خاص
- ۱۱۵) پنجم - دهم
- ۱۱۶) با توجه به مشکلات شهرهای بزرگ، حرکت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها به منظور آرامش شهرنشینان صورت می‌گیرد.
- ۱۱۷) وجود کوه‌های البرز و زاگرس و نیز دشت‌های هموار مجاور آن
- ۱۱۸) دو دسته: ۱. روستاهای متمرکز ۲. روستاهای پراکنده
- ۱۱۹) ۱. خدمات و صنعت، ۲. بسیار محدود، ۳. بیشتر، ۴. کم، ۵. گسترده و بیشتر خویشتاوندی، ۶. کم است، ۷. کم، ۸. دامداری، ۹. بسیار کم
- ۱۲۰) داشتن شهرداری
- ۱۲۱) دهستان
- ۱۲۲) سرزمین، (ایالت - حوزه (استان) - قسوق (شهرستان) - رستاک (دهستان)
- ۱۲۳) پیری تدریجی جمعیت و تضعیف نیروی دفاعی کشور را سبب می‌شود.
- ۱۲۴) مزایا: این گروه، گروه فعال اقتصادی محسوب می‌شوند و نقش مهمی در توسعه اقتصادی کشور دارند. محدودیت‌ها: از آنجا که این گروه مولد جمعیت و مولد اقتصادی نیز هستند به امکاناتی نظیر شغل، مسکن و تحصیل نیاز دارند.
- ۱۲۵) ۱ عوامل طبیعی - ۲ عوامل انسانی

۱۲۶ توسعه اقتصادی

۱۲۷ مرگ و میر

۱۲۸ گزینهٔ «ب» قدیمی‌ترین قنات در استان خراسان رضوی است که قصبهٔ گناباد است.

۱۲۹ ریزش‌های جوی

۱۳۰ کشاورزی - شرب - صنعت

۱۳۱ ۱- احیای تالاب‌ها ۲- تأمین حقابه رودخانه‌های منطقه ۳- اجرای طرح بیابان‌زدایی ۴- تغییر در شیوهٔ کشت ۵- مدیریت صحیح آب در بخش‌های گوناگون

۱۳۲ شکل (۱) = شرایط عادی هوا

شکل (۲) = وارونگی دما

۱۳۳ هوا

۱۳۴ بهره‌برداری انسانی و تغییرات کاربری اراضی، بوته‌کنی و از بین بردن پوشش گیاهی، دست‌کاری نابخردانه در مسیل‌ها و مجاری رودها، احداث جاده در مناطق حساس، بهره‌برداری

وسیع از معادن و منابع طبیعی

۱۳۵ گزینهٔ «د» ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت از مهم‌ترین عوامل پیدایش جلگه می‌باشد.

۱۳۶ نوسانات رودها

۱۳۷ ناهمواری‌ها

۱۳۸ گسترش روابط بازرگانی - ارتباط با سایر کشورها - دستیابی به منابع عظیم ماهی و آبزیان - دسترسی به منابع عظیم نفت و گاز

۱۳۹ علاوه بر امکان ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی و سوخت‌های فسیلی برایش فراهم است.

۱۴۰ موقعیت نسبی

۱۴۱ خیر، این پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده‌اند پاسخ می‌دهد و از طرح دوبارهٔ آن جلوگیری می‌شود.

۱۴۲ مصاحبه - مشاهده - پرسش‌نامه

۱۴۳ ۱- کجا، ۲- چه چیز، ۳- چرا، ۴- چه موقع، ۵- چه کسی، ۶- چطور

۱۴۴ گزینهٔ «ب» گام چهارم، پردازش اطلاعات است.

۱۴۵ فرضیه‌سازی

۱۴۶ انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

۱۴۷ علوم مختلف

۱۴۸ ۱- چرای بی‌رویهٔ دام، ۲- گسترش مناطق مسکونی، ۳- آلودگی هوا

۱۴۹

الف کن و سولقان

ب ریزش کوه - شکسته شدن درختان - تلفات انسانی

پ بارندگی و سیل

ت ۹۴٫۴٫۲۸

ث بی‌توجهی به سیل‌بندها و عدم توجه به هشدارهای هواشناسی

ج سیل به همراه درختان شکسته، مسیر پل کیگا را مسدود کرده و منجر به تلفات انسانی گشته است.

۱۵۰

الف چیچست و کبودان

ب علاوه بر چشمه‌های کف و حاشیهٔ آن، از طریق رودهای متعدد

پ شمال غربی

ت جزیرهٔ کبودان - اشک داغی - آرزو - اسپيرو

ث نوعی میگو به نام آرتیمیا

۱۵۱

الف شکل (۱)

ب شکل (۲)

پ شکل (۲)

۱۵۲

الف نادرست، تشکیلات مرکزی (پایتخت). تابع کشور است.

ب نادرست - دهستان کوچک‌ترین واحد است.

از فای بی